

The Primary School Students' Anxiety and Attitudes Towards Basic Courses: an investigation of Gender and Academic Achievement

Fatih ZEYBEK¹, Namudar İzzet KURBANOĞLU²

¹ Sakarya University, Sakarya University, Institute of Education Sciences, Science Education,
Graduate Student, Hendek/Sakarya/ Turkey

E-mail: fathzeybek@hotmail.com

² Sakarya University, Education Faculty, Science Education, Hendek/Sakarya/ Turkey

E-mail: kurbanoglu@sakarya.edu.tr

Abstract

In this study; the anxiety degrees and the attitudes about the courses Science and Technology, Mathematics, Turkish and Social Sciences of the students who attending to the second degree of the primary public school and it was examined to see whether there is a difference between their gender and academic success changeables of the students. The example of this study is about for the students of second degree who are attending to the classes 6,7 and 8 of the primary public school in Sakarya. Application is in the term of the educational year 2009-2010 on the second term. The total mentioned students as girl (107, 43 %) and boy (142, 57 %) are 249. As the data collection tools, attitude and state concern scales in science and technology, mathematic, Turkish and social courses and also SBS of 2010 scores which is examined by National Education Ministry was used. In the tested of research questions, "ANOVA and Single Direction Variance t-Test" were used. It was observed in the findings of the study that: It was not observed a meaningful difference between instant anxiety points average with the students gender for the Science and Technology, Mathematics, Social Sciences and Turkish courses. There is a significant difference between attitude scores of Turkish course and gender variable. There are a significant difference between instant anxiety Turkish course, attitudes towards Science course, Turkish course and academic success.

Key Words: Attitude, Gender, Mathematics, Science and Technology, Social Sciences, State Anxiety, Success, Turkish.

Extended Summary

Purpose

In this study ; the anxiety degrees and the attitudes about the courses Science and Technology, Mathematics , Turkish and Social Sciences of the students who attending to the second degree of the primary school and it was examined to see whether there is a difference between their gender and academic success changeable of the students. The answer to the following questions was tried to find in direction to this purpose.

Whether there is a meaningful difference according to their gender of the students on the anxiety degrees about the courses of the Science and Technology, Mathematics, Social Sciences and Turkish?

Whether there is a meaningful difference according to their gender of the students on the attitudes about the courses of Sciences and Technology, Mathematics, Social Sciences and Turkish?

Whether there is a meaningful difference according to their academic success of the students on the instant anxiety degrees about courses of Sciences and Technology, Mathematics, Social Sciences and Turkish?

Whether there is a meaningful difference according to their academic success of the students on the attitudes about courses of Science and Technology, Mathematics, Social Sciences and Turkish?

Method

The example of this study is about for the students of second degree who are attending to the classes 6,7 and 8 of the primary school. Application is in the term of the educational year 2009-2010 on the second term for the students who are attending to the classes 6,7 and 8. The total mentioned students as girl (107, 43 %) and boy (142, 57 %) are 249.

In this study the anxiety scales with 20 articles developed (1970) by Spielberg and their friends was used in order to measure the degrees of anxiety of the students for the courses Turkish, Science and Technology, Mathematics, and Social Sciences. To measure the attitudes of the students for the courses, Turkish course attitude scales (Akinoğlu, 2001) mathematics course attitude scales (Nazlıçiçek and Erktin, 2002) Social sciences attitude scales (MEB: Ministry of National education, 2005), Science and technology attitude scales (Geban, Ertepinar, Yılmaz, Atlan and Şahpaz, 1994) were used.

To determine the academic success of the students for the courses Turkish, Science and Technology, Mathematics and Social Sciences, the level determination examination executed by ministry of national education was used as scales. Scores of examination for each course of the students made in the examination was evaluated as the success situation of that course. In the tested of research questions, "ANOVA and Single Direction Variance t-Test" were used.

Results

1. It was not observed a meaningful difference between anxiety points average with the students gender for the Science and Technology, Mathematics , Social Sciences and Turkish courses ($p>.05$). According to these results, the students' gender and anxiety levels for the courses are not changed.

2. In the position of there is not a meaningful difference ($p>.05$) between the attitude points averages with the students gender and Science and Technology, Mathematics and Social Sciences courses, there is a meaningful difference ($p<.05$) with the students sex and for the Turkish courses. According to these results, Turkish course average attitude points ($\bar{X}=127.14$) of the girls student are higher than the average attitude points of the boys student ($\bar{X}=113.57$)

3. In the position of there is not a meaningful difference ($p>.05$) as statistical between instant anxiety points and academics success of the students for the courses Science and Technology, Mathematics and Social Sciences. There is a meaningful difference ($p<.05$) as statistical between the academics success with the students' Turkish course for the instant anxiety situation points. According to this, the students having higher academics success and their position instant anxiety point ($\bar{X}=44.81$) and they are the lower than the students having lower academics success and their position instant anxiety point ($\bar{X}=46.80$). With the other expression the students having low success in the Turkish course and their instant anxiety for the Turkish course are more, and the students having higher success in the Turkish course and their instant anxiety for the Turkish course are measured as lower.

4. It was not seen a meaningful difference ($p>.05$) between the academic success on these courses and Mathematics and Social Sciences courses attitude points of the students. That is the students for the courses Mathematics and Social Sciences and their success on these courses did not formed any meaningful changeable. Only it was found a meaningful difference between the academics success of the students in these courses and Science

and Turkish courses average attitude points ($p < .05$). According to this the student's having the high academics success on the course of Science and Technology for this course attitude point ($\bar{x} = 63.10$) are meaningful higher than the students having low academics success ($\bar{x} = 59.77$). In the same manner the students having high academic success for Turkish course and their average attitude points for this course ($\bar{x} = 123.13$) are a meaningful manner higher than the students having low academic success as the average attitude points ($\bar{x} = 114.95$). In another expression the students having high attitude points for the courses Science and Turkish, the success of these students have also high success in these courses, the students having low attitude points for the courses Science and Turkish the success of these students have also low success in these courses.

Discussion

According to results of study, the students' gender and anxiety levels for the courses are not changed. It was not observed a meaningful difference between instant anxiety point's average with the students' gender for the Science and Technology, Mathematics, Social Sciences and Turkish courses. There is a significant difference between attitude scores of Turkish course and gender variable. There are a significant difference between instant anxiety Turkish course, attitudes towards Science course, Turkish course and academic success.

Conclusion

We believe this study could provide a model for similar investigations involving other study disciplines. Therefore, teachers need to be aware of the effect of anxiety on both student achievement and attitude and should therefore make an effort to lessen anxiety levels in students.

İlköğretim Öğrencilerinin Temel Derslere Yönelik Kaygı ve Tutumlarının Cinsiyet ve Akademik Başarıları Değişkenlerine Göre İncelenmesi

Fatih ZEYBEK¹, Namudar İzzet KURBANOĞLU²

¹Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Fen Bilgisi Eğitimi, Yüksek Lisans

Öğrencisi, Hendek/Sakarya/ Türkiye

E-mail: fathzeybek@hotmail.com

² Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Fen Bilgisi Eğitimi, Hendek/Sakarya/ Türkiye

E-mail: kurbanoglu@sakarya.edu.tr

Öz

Bu çalışmada; ilköğretim ikinci kademedeki okuyan öğrencilerin cinsiyet ve akademik başarı değişkenlerine göre Fen ve Teknoloji, Matematik, Türkçe ve Sosyal Bilgiler derslerindeki durumluk kaygı düzeyleri ve bu derslere yönelik tutumların farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Sakarya ilinde bulunan bir devlet okulunun 6, 7 ve 8. sınıflarında okuyan öğrencileri oluşturmaktadır. Uygulama, 2009-2010 öğretim yılının ikinci döneminde, ilköğretim 6, 7 ve 8. sınıflarda okuyan 107 (% 43) kız ve 142 (%57) erkek olmak üzere toplam 249 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak Fen ve Teknoloji, Türkçe, Matematik ve Sosyal Bilgiler derslerine yönelik tutum ölçekleri, Durumluk Kaygı ölçeği kullanılmıştır. Öğrencilerin akademik başarılarının belirlenmesinde MEB tarafından yapılan 2010 Seviye Belirleme Sınavı (SBS) sonuçları kullanılmıştır. Araştırma sorularının test edilmesinde, "Tek Yönlü Varyans Analizi" (ANOVA) ve "Bağımsız Örneklem t-Testi" kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin derslere yönelik kaygı düzeyleri, cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği, ancak öğrencilerin derslere yönelik tutumlarında ise sadece Türkçe dersi tutum puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Ayrıca, yapılan analiz sonucunda öğrencilerin Türkçe dersine yönelik kaygı düzeyleri, Fen ve Türkçe derslerine yönelik tutumları, akademik başarılarına göre anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Akademik Başarı, Cinsiyet, Durumluk Kaygı, Fen ve Teknoloji Dersi, Matematik Dersi, Sosyal Bilgiler Dersi, Tutum, Türkçe Dersi,

Giriş

Beyin, vücut hareketlerimizin kontrol edilmesi, organlarımızın düzenli çalışması yanında öğrenme, düşünme ve hatırlamadan sorumlu bir organımızdır (Foster-Deffenbaugh, 1996; Wortock, 2002; Keleş ve Çepni, 2006). Bireylerin bilinçli ya da bilinçsiz olarak etkileşimde buldukları yaşantıların neticesinde, insan beyninin nöron adı verilen sinir hücrelerinde öğrenmenin gerçekleştiği (Özden, 2003; Soylu, 2004) ve bunun sonucunda da bireyde, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel değişimlerin ortaya çıktığı bilinmektedir (Keleş ve Çepni, 2006). Bu değişimlerle birlikte bireyde, eğitim yoluyla kavramlar, prensipler, kanunlar, teoriler ve problem çözme süreci ile ilgili bilgilerin öğrenilmesi, inanç, niyet ve hislerle ilgili kavramlardaki değişimin gerçekleşmesi ve bireylerin değişik organlarının eğitim-öğretimde kullanılması ile ilgili beceriler gelişmiş olur (Ayas, Çepni, Johnson ve Turgut, 1997).

Nwosu (1992)'ya göre, eğitimciler zaman zaman psikolojiyi, insanların nasıl düşündüğü ve davrandığı konusunda olduğu kadar, neden belli bir biçimde davrandıkları konusunda da bizlere organize, gözlemlenebilir ve güvenilir bilgi sunmayı hedefleyen, insan davranışının bilimi olarak tanımlamaktadırlar. Öğretim ve öğrenim sürecinin de istenen davranışların teşvik edilmesiyle ilgili olması nedeniyle, öğretim-öğrenim sürecini etkileyen tüm faktörlerin iyi bilinmesi gerekmektedir (Jegede, 2007).

Bloom ve arkadaşları (Schibeci, 1983) öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin başarılarının onların derse yönelik olumlu yönde gerçekleşen davranış değişikliklerine bağlı olduğunu ve bu davranış değişikliklerinin bilişsel, psikomotor ve duyuşsal alan biçiminde gerçekleştiğini belirtmiştir (Demirbaş, Yağbasan, 2004). Bilişsel alan (Bloom, 1995), öğrenme ünitelerinin gerektirdiği bilgi ve becerileri içerirken, psikomotor alan bireylerin değişik organlarının eğitim-öğretimde kullanılması ile ilgili özellikleri kapsar. Duyuşsal alan ise öğrencilerin öğrenme konularına ve durumlarına yönelik gösterdiği ilgi ve tutumlarının bir bileşkesini meydana getirmektedir ve duyuşsal alan; ilgi, tutum, güdülenmişlik, kaygı, benlik, kişilik, değer yargıları gibi boyutlardan meydana gelmektedir (Yeşilkayalı, 1996).

Araştırmacılar, öğrencilerin duyuşsal özelliklerinin, öğrenme ve başarı üzerinde önemli etkisinin olduğunu vurgulamışlardır. Bu araştırmacıardan Bloom (1995), öğrencilerin okuldaki öğrenmelerinin %25' inin duyuşsal özellikler ile açıklanabileceğini, Tocci ve Engelhard, duyuşsal değişkenlerin öğrenme ürünleri üzerindeki etkisinin bilişsel değişkenler kadar önemli

olduğunu, Oliver ve Simpson ise öğrencilerin duyuşsal özellikleri ile başarıları arasında güçlü bir ilişki olduğunu belirtmiştir (Papanastasiou, 2002).

Öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin başarılarını önemli derecede etkileyen ve duyuşsal alanın önemli bileşenlerinden biri, öğrencilerin derslere yönelik tutumlarıdır. Tutum kavramı üzerine ileri sürülen görüşler temel alınarak birçok araştırmacı, tutum hakkında çeşitli tanımlar yapmışlardır. Bu tanımlar, tutum kavramının farklı yönlerini vurgulamıştır. Smith (1968) tutumu, “bir bireye atfedilen ve onun bir psikolojik olay ile ilgili düşünce, duygu ve davranışlarını düzenli bir biçimde oluşturan bir eğilimdir” şeklinde tanımlamaktadır (Kağıtçıbaşı, 1996). Fishbein ve Ajzen (1980) de bireyin davranışına yönelik olarak tutumun üç önemli özelliğinin olduğunu belirlemiştir. Bunlar, “Tutum öğrenilir, eylemi uygun hale getirir ve tutumları, objeye karşı olumsuz olarak gelişen davranışlar, bir tehdit hissettiğinde korku ve gerginlik durumları ortaya çıkarır” (Yücel, 2008). Eagly ve Chaiken, (1993) ise tutumu, “belirli bir olguyu sevme ya da sevmeme derecesini ölçen psikolojik bir eğilimdir” şeklinde ifade etmiştir. Simpson ve arkadaşları (1994, s. 212) tutumu, bireylere, yerlere, olaylara ya da fikirlere karşı olumlu ya da olumsuz tepki verme eğilimi olarak tanımlamıştır (Yaşar ve Anagün, 2008). Koballa ve Crawley (1985) ise fen bilimlerine yönelik tutumu, bireyin fen bilgisini sevme ya da sevmeme veya fen bilimine yönelik gösterilen pozitif ya da negatif duygu olarak tanımlamıştır.

Öğrenme-öğretme sürecinde ilköğretim öğrencilerinin başarısını etkileyen diğer bir faktör, öğrencilerin derslere yönelik kaygı düzeyleridir. Kaygı insanın varoluşundaki en temel duygulardan biridir. Sapir, Aranson (1990) ve Reber(1985) kaygıyı, belirsizlik, korku, endişe, sıkıntı, huzursuzluk, kontrol kaybı ve kötü bir şey olacağı beklentisiyle hoş olmayan duygu durumu olarak tanımlamışlardır. Kaygı, korku, fobi gibi kavramlar günlük yaşamda çoğu kez aynı anlamda kullanılır. Her iki duygunun da “tehlikeli ya da tehdit karşısında gösterilen tepki” olduğu ifade edilmektedir. Ancak, söz konusu tehdidin niteliği her iki duyguda çok farklıdır. Korkuyu yaratan tehlikenin açık ve nesnel olmasına karşın, kaygıyı yaratan tehlike gizli ve öznelidir. Kaygının yoğunluk derecesi, içinde bulunulan durumun kişi için taşıdığı önemle doğru orantılıdır (Gençtan, 1981). Robinson, Rotter, Fey ve Vogel (1992)’ a göre kaygı, psikoloji alanında çok geniş olarak kullanılan bir kavram olmakla birlikte kaygının korku, fobi ve stres kavramları ile yer değiştirilerek de kullanıldığı görülmektedir. Korku, algılanan bir tehlike karşısında duyuşsal, bilişsel, davranışsal ve fizyolojik tepkilerdir. Genellikle belli bir nesne veya kavrama gösterilen tepkidir ve kişinin kendisini korumasında önemli bir araçtır. Fobi ise tehlikenin dışında, çoğunlukla mantık dışı, özel bir korku durumu olarak tanımlanmıştır (Erkan, 2002). Kaygı,

sık sık yaşanan ve yaşamı etkileyen duygulardan biridir ve üzüntü, sıkıntı, korku, başarısızlık duygusu, acizlik, sonucu bilmeme ve yargılanma gibi duygulardan birinin veya bir kaçını içerebilir (Cüceloğlu, 1998).

Araştırmacılar yaptıkları çalışmalarda, bu durumu farklı yönlerden ele almış ve kaygı kavramına yönelik çeşitli tanımlar öne sürmüştür. Levitt (1967) kaygıyı, durumlar karşısında harekete geçen öğrenilmiş güçlü bir dürtü veya “tehditkâr fakat belirsiz bir olayın yoğun şekilde beklenmesi; rahatsızlık verici bir şüphe beklenti hissi” şeklinde tanımlamıştır (Rachman, 1998). Sarason, (1975) ise kaygıyı, tehdit edilen, meydan okunan bir ortamda, bireyin kendisini yetersiz görmesidir şeklinde ifade etmiştir (Erkan, 2002). Bell-MC (1991) ve Özgür (1986)’e göre kaygı, fiziksel ve toplumsal çevreden gelen tehlikelere karşı bireyi uyarma, gerekli uyumu sağlama ve yaşamı sürdürme işlemine katkıda bulunmaktadır (Şirin ve ark., 2003). Başarır (1990)’ a göre kaygı, günlük yaşamda insanı bazen güdüleyerek yaratıcı ve yapıcı davranışlara teşvik eden, bazen de bu tür davranışları engelleyen, genellikle huzursuzluk yaratan bir duygu olarak nitelendirilir. Öğrenme kuramlarına göre kaygı, koşullanma yoluyla kazanılan bir duygu olup dürtü özelliği taşır. Kaygının normal ya da patolojik olmasını duygunun kaynağı değil, şiddeti ve süresi ile dış tehlikenin önem derecesi belirler (Yenilmez ve Özabacı, 2003)

Kaygı, geniş anlamı ile sezilen bir tehlikeye hazırlanma sırasında algılanan güçsüzlük duygusunun yaşandığı duygusal bir durum olarak tanımlanmaktadır. Kaygının, kişilik(sürekli), durum ve olay kaynaklı olmak üzere üç farklı türü bulunmaktadır. Bazı bireylerde sürekli bir durum olarak karşılaşılan kişilik kaynaklı kaygı, insan kişiliğinin bir parçasıdır. Durum kaynaklı kaygı, belirgin bir duruma karşı belirli bir zaman içinde karşılaşılan tepki olarak tanımlanmaktadır. Son olarak, olay kaynaklı kaygı, belirgin olaylar karşısında yaşanmaktadır (Ellis, 1994; akt., Aydın ve Zengin, 2008).

Yapılan literatür taraması sonucunda öğrencilerin sahip olduğu genel veya durumluk kaygının düşük ve orta seviyede olması durumunda akademik başarıyı olumlu yönde etkilediği, kaygının yüksek seviyede olması durumunda ise akademik başarıyı olumsuz yönde etkilediği yönünde sonuçlar içeren çalışmalar bulunmaktadır (Akgün, Gönen ve Aydın, 2006; Yenilmez ve Özbey, 2006; Sarıpınar, Güney, Ceylan, Yalçın, Soysal, Şener, 2011). Öğrencilerin ilköğretim döneminde derslere yönelik sahip oldukları tutumlarının ders başarıları üzerinde önemli oranda etkisi vardır (Akdağ, 2008). Bu etki öğrencinin derse yönelik tutumu olumlu yönde ise ders başarısını arttırıcı, öğrencinin derse yönelik tutumu olumsuz ise ders başarısını azaltıcı yönde oluşmaktadır. Yapılan araştırmaların sonuçları da tutum ve başarı arasında

pozitif bir ilişkinin olduğunu, kaygı ile tutum arasında ise negatif bir ilişkinin olduğunu göstermiştir (Turhan, Aydoğdu, Şensoy, Yıldırım, 2008; Tay ve Yay Akyürek 2006; Yenilmez, 2007; Karaer, 2007)

Çalışmanın Önemi

Eğitim, insanın doğumdan ölümüne kadar devam eden bir süreçtir. Günümüzde meydana gelen hızlı gelişmeler eğitime duyulan ihtiyacı artırırken, eğitim sürecini de daha karmaşık bir hale getirmiştir. Bilgi çağının yaşandığı günümüzde eğitimin temel amacı, bilgiye ulaşma becerileri kazandırarak öğrencileri yaratıcılık yeteneğine sahip, araştırmacı bireyler olarak yetiştirmek şeklinde belirlenmiş olmakla birlikte, eğitimde bu amaca ulaşmayı engelleyen pek çok faktör vardır (İnanç, 1997; akt., Gömleksiz ve Yüksel, 2003).

Ülkemizin eğitim alanındaki mevcut durumunu daha iyi anlayabilmek için konuya daha geniş açıdan bakmak yararlıdır. Üçüncü Uluslararası Matematik ve Fen Araştırması (TIMSS-1999) ve PISA sonuçları bunun için iyi ve güvenilir birer ölçüttür. TIMSS, ilköğretim öğrencilerinin uluslararası düzeyde matematik ve fen bilgisi başarısını ölçmeye yönelik olarak hazırlanmış olup amacı öğrencilerin matematik ve fen bilgisindeki başarılarını program, öğretim yöntemleri ve okul ile birlikte ülkeler bazında değerlendirmektir (Sapancı, 2005).

TIMSS-1999'a çoğunluğu kıta Avrupa'sından olmak üzere Asya'dan, Uzak Doğu'dan, Avustralya'dan ve Amerika'dan toplam 38 ülke katılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına baktığımızda Uzak Doğu Ülkelerinin genelde ilk beş sırada yer aldığı, Türkiye'nin ise Makedonya, Ürdün ve İran ile son grupta yer aldığı görülmektedir (Oklun ve Aydoğdu 2003, s. 28).

Bir diğer uluslararası değerlendirme projesi de Türkiye'nin de aralarında yer aldığı 40 ülkenin katılımıyla gerçekleşen ve katılımcı ülke öğrencilerinin problem çözme, matematik, fen bilimleri, okuma gibi alanlarda ki kazanımlarının ölçüldüğü PISA projesidir. PISA' nın sonuçlarına göre de ülkemiz tüm alanlarda da alt sıralarda yer almıştır (PISA, 2003)

Eğitim ve öğretim sürecinde öğrencilerin akademik başarılarına etki eden faktörleri belirlemek, bu faktörlerin öğrenmede öğrencilerin hazır olma düzeylerini ne kadar etkilediğini belirlemek için çalışmalar yapmak önem arz etmektedir. Özellikle bilişsel öğrenmeleri belirleyen en güçlü faktör önkoşul niteliğindeki önceki bilişsel öğrenmelerdir. Bununla birlikte, öğrenme güdüsü kaynağı olarak ilgi, tutum, kaygı ve özgüven gibi duyuşsal faktörlerin etkileri de önemlidir. Bu açıdan düşünüldüğünde, öğrencilerin derslere yönelik kaygı,

tutum gibi duyuşsal ve psikolojik değişkenler açısından değerlendirilmesi oldukça önemli bir problem alanıdır.

Amaç

Bu çalışmanın amacı; ilköğretim ikinci kademedeki okuyan öğrencilerin cinsiyet ve akademik başarı değişkenlerine göre Fen ve Teknoloji, Matematik, Türkçe ve Sosyal Bilgiler derslerindeki durumluk kaygı düzeyleri ve bu derslere yönelik tutumlarının anlamlı farklılık gösterip göstermediğini incelemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki problem cümlelerine cevap aranmıştır.

■ Öğrencilerin Fen ve Teknoloji, Matematik, Sosyal Bilgiler ve Türkçe derslerine yönelik kaygı düzeyleri, cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

■ Öğrencilerin Fen ve Teknoloji, Matematik, Sosyal Bilgiler ve Türkçe derslerine yönelik tutumları, cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

■ Öğrencilerin Fen ve Teknoloji, Matematik, Sosyal Bilgiler ve Türkçe derslerine yönelik kaygı düzeyleri, akademik başarılarına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

■ Öğrencilerin Fen ve Teknoloji, Matematik, Sosyal Bilgiler ve Türkçe derslerine yönelik tutumları, akademik başarılarına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Örneklem

Çalışma grubunu, Sakarya ili Serdivan ilçesindeki bir ilköğretim okulunda öğrenim gören 6, 7 ve 8. sınıflarda okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Uygulama, 2009-2010 öğretim yılının ikinci döneminde, Sakarya ili Serdivan ilçesindeki bir devlet okulunun 6, 7 ve 8. sınıflarda okuyan 107 (% 43) kız ve 142 (%57) erkek olmak üzere toplam 249 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Toplanma Süreci

Çalışmanın örneklemini oluşturacak öğrenciler belirlendikten sonra, örgün eğitim süresi içerisinde Türkçe, Fen ve Teknoloji, Matematik ve Sosyal Bilgiler ders saatlerinde önceden haber verilmeksizin durumluk kaygı ve tutum ölçekleri iki hafta aryla öğrencilere uygulanmıştır. Çalışma kapsamındaki her bir öğrenciye uygulanan toplam ölçek sayısı sekizdir. Akademik başarı

durumlarına ait verilerin toplanmasında öğrencilerin MEB tarafından yapılan 2010 SBS sonuçları esas alınmıştır. Bu sınava ait sonuç belgelerinde çalışmaya katılan öğrencilerin Türkçe, Fen ve Teknoloji, Matematik ve Sosyal Bilgiler derslerine ait bölümlerde yaptıkları net sayıları hesaplandıktan sonra her bölümde yapılabilecek en yüksek net sayısı 100 puana, en düşük net sayısı da sıfır puana ötelenmiştir ve öğrencilerin başarıları bu aralıkta değerlendirilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada öğrencilerin Türkçe, Fen ve Teknoloji, Matematik ve Sosyal Bilgiler derslerindeki durumluk kaygı düzeylerini ölçmek amacıyla Spielberg ve arkadaşları tarafından (1970) geliştirilen 20 maddelik ve güvenilirlik katsayısı .94 ile .96 arasında olan, durumluk kaygı ölçeği kullanılmıştır. Öğrencilerin derslere yönelik tutumlarının ölçülmesinde; 30 maddeden oluşan ve güvenilirliği .96 olan Türkçe dersi tutum ölçeği (Akınoğlu, 2001), 20 maddeden oluşan ve güvenilirliği .74 olan Matematik dersi tutum ölçeği (Nazlıçipek ve Erkin, 2002), 20 maddeden oluşan Sosyal Bilgiler dersi tutum ölçeği (MEB, 2005), ayrıca 15 maddeden oluşan ve güvenilirliği .83 olan Fen ve Teknoloji dersi tutum ölçeği (Geban, Ertepinar, Yılmaz, Atlan ve Şahpaz, 1994) kullanılmıştır. Öğrencilerin Türkçe, Fen ve Teknoloji, Matematik ve Sosyal Bilgiler derslerindeki akademik başarılarını belirlemek için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan SBS sonuçları ölçüt olarak alınmıştır. Öğrencilerin sınavdaki her bir dersten yaptıkları net sayıları o dersin başarı durumu olarak değerlendirilmiştir.

Verilerin Analizi

Yapılan araştırma ilişkisel tarama modeli olup, veri toplama araçlarından elde edilen nicel veriler bilgisayar ortamına aktarıldıktan sonra SPSS programıyla istatistiksel analiz yapılmıştır. Araştırma sorularının test edilmesinde, "Tek Yönlü Varyans Analizi" (ANOVA) ve "Bağımsız Örneklem t-Testi" kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular ve bunların yorumları problem cümlelerine göre aşağıda verilmiştir.

Bulgular

Kullanılan kısaltmalar:

TDK: Türkçe dersine yönelik durumluk kaygı düzeyi

FDK: Fen ve Teknoloji dersine yönelik durumluk kaygı düzeyi

MDK: Matematik dersine yönelik durumluk kaygı düzeyi

SBDK: Sosyal Bilgiler dersine yönelik durumluk kaygı düzeyi

TT: Türkçe dersine yönelik tutum düzeyi

FT: Fen ve Teknoloji dersine yönelik tutum düzeyi

MT: Matematik dersine yönelik tutum düzeyi

SBT: Sosyal Bilgiler dersine yönelik tutum düzeyi

Araştırmamızın birinci problem cümlesinde öğrencilerin Fen ve Teknoloji, Matematik, Sosyal Bilgiler ve Türkçe derslerine yönelik kaygı düzeylerinin, cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır. Bunun için öğrencilerin her bir dersteki durumluk kaygı puanları ile cinsiyet değişkeni t- testi ile kıyaslanmış ve aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo 1 incelendiğinde, öğrencilerin Fen ve Teknoloji, Matematik, Sosyal Bilgiler ve Türkçe derslerine yönelik durumluk kaygı puanları ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir fark oluşturmadığı gözlenmiştir ($p>.05$). Bu sonuçlara göre öğrencilerin cinsiyetlerine göre derslere yönelik durumluk kaygı düzeyleri değişmemektedir.

Tablo 1. Öğrencilerin Cinsiyete Göre Fen ve Teknoloji, Matematik, Sosyal Bilgiler ve Türkçe Derslerine Yönelik Durumluk Kaygı Puanları Ortalamalarına İlişkin t-Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	Sd	t	P
FDK	Kız	107	44.09	6.493	247	-.48	.627
	Erkek	142	44.48	5.955			
MDK	Kız	107	45.44	5.503	247	1.15	.248
	Erkek	142	44.60	5.786			
TDK	Kız	107	46.16	5.417	247	1.17	.243
	Erkek	142	45.32	5.759			
SBDK	Kız	107	44.54	5.070	247	-.55	.577
	Erkek	142	44.96	6.317			

Araştırmamızın ikinci problem cümlesinde öğrencilerin Fen ve Teknoloji, Matematik, Sosyal Bilgiler ve Türkçe Derslerine yönelik tutumlarının cinsiyete göre anlamlı bir fark gösterip göstermediği incelenmiştir. Bunun için öğrencilerin derslere yönelik tutum puanları ile cinsiyet değişkeni arasındaki fark t-testi ile analiz edilmiş ve aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin Cinsiyete Göre Fen ve Teknoloji, Matematik, Sosyal Bilgiler ve Türkçe Derslerine Yönelik Tutum Puanları Ortalamalarına İlişkin t-Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	Sd	t	P
FT	Kız	107	61.54	10.049	247	.38	.700
	Erkek	142	61.06	9.657			
MT	Kız	107	60.14	6.214	247	.20	.835
	Erkek	142	59.98	5.904			
TT	Kız	107	127.14	15.721	247	5.68	.000*
	Erkek	142	113.57	20.566			
SBT	Kız	107	57.36	11.945	247	-1.95	.051
	Erkek	142	60.17	10.596			

* $p < .05$

Tablo 2 incelendiğinde, öğrencilerin Fen ve Teknoloji, Matematik ve Sosyal Bilgiler derslerine yönelik durumluk kaygı puanları ortalamalarının cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermediği ($p > .05$) halde, öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutum puanlarının cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık taşıdığı belirlenmiştir ($p < .05$). Buna göre, kız öğrencilerin Türkçe dersi ortalama tutum puanları ($\bar{X} = 127.14$), erkek öğrencilerin ortalama tutum puanlarından ($\bar{X} = 113.57$) daha yüksektir.

Araştırmamızın üçüncü problem cümlesinde öğrencilerin Fen ve Teknoloji, Matematik, Sosyal Bilgiler ve Türkçe derslerine yönelik durumluk kaygı düzeylerinin, akademik başarılarına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır. Bunun için öğrencilerin derslerdeki durumluk kaygı puanları ile Seviye Belirleme Sınavında her bir derse ait bölümlerden elde ettikleri başarı puanları arasındaki fark ANOVA testi ile incelenmiş ve aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin Fen ve Teknoloji, Matematik, Sosyal Bilgiler Türkçe derslerine yönelik durumluk kaygı puanları ile bu derslerdeki akademik başarılarına ilişkin ANOVA Sonuçları

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	P
FDK	Gruplar arası	97.378	2	48.689	1.277	.281
	Gruplar içi	9380.188	246	38.131		
	Toplam	9477.566	248			
MDK	Gruplar arası	144.270	2	72.135	2.267	.106
	Gruplar içi	7829.328	246	31.827		
	Toplam	7973.598	248			
TDK	Gruplar arası	228.501	2	114.250	3.697	.026*
	Gruplar içi	7601.796	246	30.902		
	Toplam	7830.297	248			
SBDK	Gruplar arası	14.721	2	7.361	.217	.805
	Gruplar içi	8346.130	246	33.927		
	Toplam	8360.851	248			

*p < .05

Tablo 3'de görüldüğü gibi öğrencilerin Fen ve Teknoloji, Matematik ve Sosyal Bilgiler derslerine yönelik durumluk kaygı puanlarının akademik başarılarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık taşımadığı ($p > .05$) halde, Türkçe dersine yönelik durumluk kaygı puanlarının bu dersteki akademik başarıları açısından anlamlı bir farklılık oluşturduğu bulunmuştur ($p < .05$). Buna göre, akademik başarıları yüksek olan öğrencilerin durumluk kaygı puanı ($\bar{X} = 44.81$), akademik başarıları düşük olan öğrencilerin durumluk kaygı puanından ($\bar{X} = 46.80$) daha düşüktür. Bir diğer ifadeyle Türkçe dersinde başarıları düşük olan öğrencilerin Türkçe dersine yönelik kaygıları yüksek, başarıları yüksek olan öğrencilerin ise Türkçe dersine yönelik kaygıları düşük olduğu gözlenmiştir.

Araştırmamızın dördüncü problem cümlesinde öğrencilerin Fen ve Teknoloji, Matematik, Sosyal Bilgiler ve Türkçe derslerine yönelik tutum puanlarının bu derslerdeki başarılarına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği sorusuna yanıt aranmıştır. Bunun için öğrencilerin Seviye Belirleme Sınavında (SBS) Fen ve Teknoloji, Matematik, Sosyal Bilgiler ve Türkçe derslerine ait bölümlerden elde ettikleri başarıları puanları ile bu derslere yönelik tutum puanları birbiri ile karşılaştırılmış çıkan sonuçlar ANOVA testi ile analiz edilip aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Tablo 4. Öğrencilerin Fen Ve Teknoloji, Matematik, Sosyal Bilgiler Türkçe Derslerine Yönelik Tutum Puanları ile Bu Derslerdeki Akademik Başarılarına İlişkin ANOVA Sonuçları

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	P
FT	Gruplar arası	619.311	2	309.656	3.276	.039*
	Gruplar içi	23249.195	246	94.509		
	Toplam	23868.506	248			
MT	Gruplar arası	170.333	2	85.167	2.370	.096
	Gruplar içi	8839.089	246	35.931		
	Toplam	9009.422	248			
TT	Gruplar arası	3642.654	2	1821.327	4.795	.009*
	Gruplar içi	93431.186	246	379.802		
	Toplam	97073.839	248			
SBT	Gruplar arası	143.938	2	71.969	.566	.569
	Gruplar içi	31292.736	246	127.206		
	Toplam	31436.675	248			

* $p < .05$

Tablo 4' de görüldüğü gibi öğrencilerin Fen ve Teknoloji, Matematik, Türkçe ve Sosyal Bilgiler derslerine yönelik ortalama tutum puanları bu derslerdeki akademik başarılarına göre incelendiğinde, öğrencilerin Matematik ve Sosyal Bilgiler dersleri tutum puanlarının bu derslerdeki akademik başarılarına göre anlamlı bir farklılık göstermediği ($p > .05$) görülmüştür. Yani öğrencilerin Matematik ve Sosyal Bilgiler derslere yönelik tutumları onların bu derslerdeki başarıları üzerine herhangi bir anlamlı değişkenlik oluşturmamıştır. Ancak öğrencilerin Fen ve Teknoloji ve Türkçe dersleri tutum puanlarının bu derslerdeki akademik başarılarına göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmüştür ($p < .05$). Buna göre Fen ve Teknoloji dersi akademik başarıları yüksek olan öğrencilerin bu derste tutum puanı ($\bar{X} = 63.10$), akademik başarıları düşük olan öğrencilerin tutum puanından ($\bar{X} = 59.77$), anlamlı düzeyde daha yüksektir. Aynı şekilde Türkçe dersi akademik başarıları yüksek olan öğrencilerin bu derse yönelik ortalama tutum puanları ($\bar{X} = 123.13$), akademik başarıları düşük olan öğrencilerin ortalama tutum puanlarından ($\bar{X} = 114.95$) anlamlı düzeyde daha yüksektir. Bir diğer ifadeyle Fen ve Teknoloji ve Türkçe derslerine yönelik tutum puanları yüksek olan öğrencilerin bu derslerdeki

başarı da yüksek, Fen ve Teknoloji ve Türkçe derslerine tutum puanları düşük olan öğrencilerin bu derslerdeki başarıları da düşüktür.

Sonuç ve Tartışma

Öğrencilerin Fen ve Teknoloji, Matematik, Sosyal Bilgiler ve Türkçe derslerindeki durumluk kaygı düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı bir fark göstermediği belirlenmiştir. İlgili literatür incelendiğinde, Dede ve Dursun (2008) ilköğretim ikinci kademe öğrencileri üzerinde yaptıkları çalışmada öğrencilerin matematik kaygılarının orta seviyede olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Akgül (2008) yaptığı çalışmada, matematik kaygısının kız ve erkek öğrencilerde yaklaşık olarak aynı olduğunu cinsiyete göre matematik kaygısının anlamlı bir farklılık taşımadığı sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca öğrencilerin kaygı düzeylerinin kız ve erkek öğrenciler arasında farklılık göstermediği yani matematik kaygısının cinsiyetten etkilenmediğini tespit etmişlerdir.

Öğrencilerin Fen ve Teknoloji, Matematik, Sosyal Bilgiler derslerine yönelik tutumlarının cinsiyet değişkeninden etkilenmediği saptanmıştır. Ancak kız öğrencilerin Türkçe dersi tutum puanları, erkek öğrencilerin Türkçe dersi tutum puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksek olarak ölçülmüştür. Bu konuda çalışma yapan Tay ve Yay Akyürek (2006) ise çalışmalarında Sosyal Bilgiler dersine yönelik tutumlar ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki bulmuşlardır. Bu ilişki Sosyal bilgisi dersinde kız öğrencilerin tutumu erkek öğrencilerden daha olumlu olacak şekildedir. Güven (2008)' in çalışmasına göre, öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersine yönelik tutum puanlarında cinsiyet özellikleri açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Deniz ve Tuna (2006) ise çalışmalarında, kız öğrencilerin Türkçe dersine yönelik ortalama tutum puanlarının erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğu sonucunu bulmuşlardır. Yenilmez (2007)'in yaptığı araştırmada elde edilen sonuçlara göre, kız öğrenciler matematiğe karşı erkek öğrencilere oranla daha olumlu tutuma sahiptirler. Yılmaz (2006) yaptığı araştırmada ilköğretim altıncı sınıf öğrencilerinin matematik dersine yönelik tutumlarının cinsiyete göre değişmediği sonucuna ulaşmıştır. Yenilmez ve Özabacı (2003) yaptıkları çalışmada; öğrencilerin cinsiyetleri ile matematik tutumları arasında bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Külce (2005) yaptığı çalışmasında öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersine yönelik tutumlarının cinsiyet değişkeninden etkilenmediğini saptamıştır.

Öğrencilerin Fen ve Teknoloji, Matematik ve Sosyal Bilgiler derslerindeki durumluk kaygı düzeylerinin bu derslerdeki akademik başarılarına göre anlamlı bir fark taşımadığı ancak Türkçe dersi durumluk kaygı düzeyinin Türkçe dersi akademik başarısına göre anlamlı bir fark oluşturduğu saptanmıştır. Türkçe dersi kaygısı düşük olan öğrencilerin başarıları yüksek, Türkçe dersi kaygısı yüksek olan öğrencilerin başarıları düşük olarak tespit edilmiştir. Başarı durumlarına göre kaygı düzeylerinde meydana gelen değişiklikler konusunda araştırmacılar arasında tam bir görüş birliğinin olduğu söylenemez. Fen ve Teknoloji, Matematik ve Sosyal Bilgiler derslerindeki başarı durumları ile kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığına dair ulaşılan sonuçlar bazı araştırmacıların ifadeleriyle (Çakmak ve Hevedanlı, 2005) paralellik göstermektedir; fakat araştırmamızda Türkçe dersiyle ilgili olarak elde ettiğimiz Türkçe dersi kaygısı ve başarısı arasındaki negatif yönde anlamlı ilişkiyle paralel ifadeler içeren araştırmalarda (Akgün ve ark., 2007; Şentürk, 2010; Arıkan, 2004; Alisinaoglu ve Ulutas, 2000; Varol, 1990; Genç ve ark., 1999) bulunmaktadır.

Öğrencilerin Matematik ve Sosyal Bilgiler dersleri tutum puanlarının akademik başarılarına göre anlamlı bir fark taşımadığı ancak Fen ve Teknoloji ve Türkçe dersleri tutum puanlarının bu derslerdeki akademik başarılarına göre anlamlı bir fark oluşturduğu saptanmıştır. Fen ve Teknoloji ve Türkçe derslerinde akademik başarısı yüksek olan öğrencilerin bu derslerdeki tutum puanları, akademik başarısı düşük olan öğrencilerin tutum puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir. Bu konu ile ilgili olarak, Turhan, Aydoğdu, Şensoy, Yıldırım (2008) ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin Fen Bilgisi dersindeki başarıları ile Fen dersine yönelik tutumları arasında, Şahin (2011) Türkçe dersine yönelik tutum ile Türkçe dersi başarısı arasında pozitif yönde bir ilişki bulmuşlardır. Yenilmez (2007)'in yaptığı araştırmada elde edilen sonuçlara göre, genel akademik başarısı ve matematik başarısı yüksek olan öğrenciler, düşük başarıya sahip öğrencilere oranla matematiğe karşı daha olumlu bir tutum sergilemektedirler. Karaer (2007) araştırmasında, öğrencilerin fen bilgisi dersi karne notunun bu derse yönelik tutumunu anlamlı düzeyde etkilediği, öğrencinin fen dersindeki başarı durumu ile fen dersine yönelik tutumu arasında pozitif korelasyon bulunduğunu belirtmiştir. Yenilmez ve Özabacı (2003) yaptıkları çalışmada, öğrencilerin matematik tutumları ve başarı durumları arasında pozitif yönlü ilişki olduğu ve matematik notu arttıkça matematik kaygısının azaldığı sonucuna ulaşmışlardır. Yetim (2006) yaptığı çalışmada, öğrencilerin Türkçe dersindeki başarılarının yüksek ve tutumlarının olumlu olduğunu Matematik dersindeki başarılarının ise düşük ve bu derse karşı tutumlarının olumsuz olduğunu saptamıştır.

Öneriler

Araştırmamızda öğrencilerin Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji ve Sosyal Bilgiler derslerine yönelik tutumlarıyla bu derslerdeki başarıları arasında genel olarak bir ilişki bulunmamasına rağmen öğrencilerin derslere yönelik olumlu tutumlara sahip olmalarının ilköğretimden sonra devam edecekleri eğitim sürecinde başarılarına etki edebileceğini ve öğrenim görecekleri alan/bölüm konusunda belirleyici olabileceğini düşünmekteyiz.

Kaynakça

- Akgül, S. (2008). *İlköğretim ikinci kademe 7. ve 8. Sınıf öğrencilerinin matematik kaygıları ile algıladıkları öğretmen sosyal desteğinin cinsiyete göre matematik başarılarını yordama gücü* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Akgün, A, Gönen, S. ve Aydın, M. (2007). İlköğretim Fen ve Matematik Öğretmenliği Öğrencilerinin Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(20), 283-299.
- Alisinanoğlu, F. ve Ulutaş, İ. (2000). Çocuklarda Kaygı ve Bunu Etkileyen Faktörler. *Milli Eğitim Dergisi*, 145, 15-19.
- Arıkan, G. (2004). *İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Matematik Kaygı Düzeyleri İle Matematik Başarıları Arasındaki İlişki* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ayas, A., Çepni, S., Johnson, D. ve Turgut, M. F. (1997). Kimya öğretimi, YÖK/Dünya Bankası Mili Eğitimi Geliştirme Projesi Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi, Ankara.
- Aydın, S. ve Zengin, B. (2008). Anxiety in foreign language learning: A review of literature. *The Journal of Language and Linguistic Studies*, 4(1), 81-94.
- Bloom, B. S. (1995). *İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme*. (Çeviren: D. A. Özçelik) İstanbul: M.E.B. Yayınları.
- Cüceloğlu, D. (1998). *İnsan ve Davranışı*, 8. Basım, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Çakmak, Ö. ve Hevedanlı, M. (2005). Eğitim ve Fen-Edebiyat Fakülteleri Biyoloji Bölümü Öğrencilerinin Kaygı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(14), 115–127.
- Dede, Y. ve Dursun, Ş. (2008). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Matematik Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, XXI (2).

- Demirbaş, M. ve Yağbasan, R. (2008). İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Bilimsel Tutumlarının Geliştirilmesinde Sosyal Öğrenme Teorisi Etkinliklerinin Kullanılması. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(1), 105-120.
- Deniz, S. ve Tuna, S. (2006). İlköğretim Öğrencilerinin Türkçe Dersine Yönelik Tutumları: Köyceğiz Örnekleme. *Milli Eğitim Dergisi*, 35 (170), 339-350.
- Eagly, A. H. ve Chaiken, S. (2005). Attitude research in the 21st century: The current state of knowledge. in D. Albarracin, B. T. Johnson, & M. P. Zanna (Eds.). *The hand book of attitudes*, s. 743–767. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Ellis, R. (1994). The Study of Second Language Acquisition. *Oxford University Press*.
- Erkan, Z. (2002). Sosyal Kaygı Düzeyi Yüksek ve Düşük Ergenlerin Ana Baba Tutumlarına İlişkin Nitel Bir Çalışma. Çukurova Üniversitesi, *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10 (10).
- Fishbein, M. ve Ajzen, I. (1980). *Belief Attitude, Intention and Behavior: An introduction theory and research*. Reading, M. A: Addison-Wesley.
- Foster-Deffenbaugh, L. A. (November, 1996). Brain Research and its Implications for Educational Practice. A Dissertation. Brigham Young University, Hawaii.
- Geban, Ö., Ertepinar, H., Yılmaz, G., Atlan, A. ve Şahpaz, Ö. (1994). Bilgisayar Destekli Eğitimin Öğrencilerin Fen Bilgisi Başarılarına ve Fen Bilgisi İlgilerine Etkisi. *I. Ulusal Fen Bilimleri Eğitimi Sempozyumu*, (15-17 Eylül 1994). Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, İzmir.
- Genç, M., Karlıdağ, R., Eğri, M., Güneş, G., Kurçer, M. A., Pehlivan, E., Özcan, E. ve Ünal, S. (1999). Öğrenci Seçme Sınavına Girecek Öğrencilerin Sınav Kaygısı Düzeyleri. İnönü Üniversitesi *Turgut Özal Tıp Merkezi Dergisi*, 6(1), 38-41.
- Gençtan, E. (1981). *Çağdaş Yaşam ve Normal Dışı Davranışlar*. Ankara: Maya Matbaacılık, Eğitim Dizisi.
- Gömlüksiz, M. ve Yüksel, Y. (2003). İlköğretim 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin Fen Bilgisi Dersine İlişkin Kaygıları. *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları*, 3, 71-81.
- Güven, B. (2008). İlköğretim Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri, Tutumları ve Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1, 35-54.
- Jegade, S. A. (2007). Students' anxiety towards the learning of Chemistry in Some Nigerian Secondary Schools. *Educational Research and Review*, 2 (7), 193-197.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1999). Yeni İnsan ve İnsanlar. İstanbul: Evrim Yayınevi.

- Karaer, H. (2007). İlköğretim İkinci Kademe 8. Sınıf Öğrencilerinin Fen Bilgisi Dersine Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1).
- Keleş, E. ve Çepni, S. (2006). Beyin ve Öğrenme. *Journal of Turkish Science Education*, 3 (2), 66-82.
- Koballa, T. R., Jr., ve Crawley, F. E. (1985). The Influence of Attitude on Science Teaching and Learning. *School Science and Mathematics*, 85, 222-232.
- Külçe, C. ve Çokadar, H. (2005). *İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Fen Bilgisi Dersine Yönelik Tutumları* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- MEB, (2005). İlköğretim Sosyal Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (4.-5. Sınıflar), Ankara.
- Nazlıççek, N. ve Erkin, E. (2002), İlköğretim Matematik Öğretmenleri İçin Kısaltılmış Matematik Tutum Ölçeği. *V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitim Kongresi*. ODTÜ, Ankara
- Oklun, S. ve Aydoğdu, T. (2003). *Üçüncü Uluslararası Matematik ve Fen Araştırması(TIMSS) Nedir? Neyi Sorgular? Örnek Geometri Soruları ve Etkinlikler*. İlköğretim-online 2(1), 28-35. <http://www.ilkogretim-online.org.tr> adresinden erişilmiştir.
- Özden, Y. (2003). *Öğrenme ve Öğretme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Papanastasiou, C. (2002). School, Teaching and Family Influences on Student Attitudes Toward Science: Based on TIMMS Data for Cyprus. *Studies In Evaluation*, 28, 71-86.
- PISA, (2003). Değerlendirmesi ve Türk Eğitim Sistemi, www.meb.gov.tr
- Rachman, S. (1998). *Anxiety*. East Sussex, UK: Psychology Press Ltd.
- Reber, A. S. (1985). *The Penguin Dictionary of Psychology*. Penguin Books, 1.Edition. Newyork.
- Sapancı, A. (2005). *İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Duyuşsal Özelliklerinin Matematik Dersindeki Öğrenme Düzeyi ile İlişkisi (Kayseri Örneği)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Sapir, S. ve Aronson, A.E. (1990). The relationship between psychopathology and speech and language disorder in neurological patients. *Journal of Speech Hearing Disorders*, 55, 503-509.
- Sarıpınar, E, Güney, E., Ceylan, M., Yalçın, Ö., Soysal, Ş. ve Şener, Ş. (2011). Çocuklarda Sınav Kaygısının Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi, *Güncel Psikiyatri ve Psikonörofarmakoloji Dergisi*, 1(1), 18-23.
- Schibeci, R. A. (1983). Selecting Appropriate Attitudinal Objectives For School Science. *Science Education*, 67 (5), 595-603.

- Simpson, R. D., Koballa, T. R. Jr., Oliver, J. S. ve Crawley, F.E. (1994). Research on The Affective Dimension of Science Learning. D. White (Ed). Handbook of Research on Science Teaching and Learning. New York: MacMillan Publishing Company.
- Smith, M.B. (1968). Attitude change. International Encyclopedia of The Social Sciences. Crowell and Mac Millan.
- Soylu, H. (2004). *Keşif Yoluyla Öğrenme: Fen Öğretiminde Yeni Yaklaşımlar (1. Basım)*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım,
- Şahin, A. (2011). İlköğretim ve Ortaöğretim Öğrencilerinin Türkçe Başarı Durumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15 (1), 311-326.
- Şentürk, B. (2010). *İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Genel Başarıları, Matematik Başarıları, Matematik Dersine Yönelik Tutumları ve Matematik Kaygıları Arasındaki İlişki* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Şirin, A., Kavak, O. ve Ertem, G. (2003). Doğumhane Stajına Çıkan Öğrencilerin Durumluk Sürekli Kaygı Düzeylerinin Belirlenmesi. *C. Ü. Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi*, 7 (1), 27-32.
- Tay, B. ve Tay, Akyürek, B. (2006). Sosyal Bilimler Dersine Yönelik Tutumun Başarıya Etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(1), 73-84.
- Turhan, F., Aydoğdu, M., Şensoy, Ö. ve Yıldırım, H. (2008). İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Bilişsel Gelişim Düzeyleri, Fen Bilgisi Başarıları, Fen Bilgisine Karşı Tutumları ve Cinsiyet Değişkenleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16(2), 439-450.
- Varol, S. (1990). *Lise Son Sınıf Öğrencilerinin Durumluk-Sürekli Kaygı Düzeylerini Belirleyip Karşılaştırılması* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Wortock, J.M.M. (2002). *Brain Based Learning Principles Applied to the Teaching of Basic Cardiac Code to Associate Degree Nursing Students Using Human Patient Simulator*. Doktora Tezi. University of South Florida, Florida.
- Yaşar, Ş. ve Anagün, Ş. S. (2008). İlköğretim Beşinci Sınıf Fen Ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8 (2), 223–236.
- Yenilmez, K. ve Özbey, N. (2006). Özel Okul ve Devlet Okulu Öğrencilerinin Matematik Kaygı Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* XIX (2), 431-448.
- Yenilmez, K. (2007). İlköğretim Öğrencilerinin Matematik Dersine Yönelik Tutumları. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23, 51-59.

- Yenilmez, K. ve Özabacı, N. (2003). Yatılı Öğretmen Okulu Öğrencilerinin Matematik ile İlgili Tutumları ve Matematik Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14 (2).
- Yeşilkayalı, E. (1996), *İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Problem Çözme Yönteminin Öğrencilerin Okul Başarıları ve Duyuşsal Özellikleri Üzerindeki Etkisi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Yetim, H. (2006). *İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Ve Matematik Derslerine Yönelik Tutumları ile Bu Derslerdeki Başarıları Arasındaki İlişki* (Yayınlanmamış Doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Yılmaz, M. (2006). İlköğretim Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Matematik Dersine İlişkin Tutumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*. 172, 240-249.
- Yücel, S. (2008). Kimya Dersine Yönelik Kaygı Ölçeği Geliştirilmesi Kaygı Ağacı Oluşturma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal Of Education)*, 35, 406-415.